

در جهان بال و پر خویش گشودن آموز
که پریدن نتوان با پروبال دیگران
اقبال لاهوری



سرمقاله

۱		به مناسبت روز جهانی کودک
۲		رای برای تعلیم تربیه عادلانه، فراگیر و رایگان!
۲		دیدار با داکتر فریده مومند وزیر جدید تحصیلات عالی کشور
۳		دیدار با دلبر نظری وزیر جدید وزارت امور زنان
۳		مجلس با گروه از حقوقدانان جهت تحلیل و بررسی حکم محکمه ابتدایه فرخنده از دید قانونی و حقوقی آن
۴		دور نخست برنامه رهبری زنان جوان موفقانه به پایان رسید
۴		برگزاری نشست برای انتخاب اعضای سکرتریت گروه کاری مشترک جامعه مدنی
۵		پیام رهبران جوان به زنان افغانستان
۶		موسسه ارتقاء ظرفیت و انکشافی زنان
۷		د افغانستان ښځو شبکې لیدنه د جمهور رئیس محمد اشرف غني سره
۸		د ښځو حقوق د افغانستان د اساسي قانون له نظره
10		Participating of AWN's leadership in the Fostering inclusive dialogue
11		AWN's recommendations for H.E President Ghani
13		Views of Civil Society Organizations and Activists in relation to the Initial Court Judgment regarding brutal killing of Farkhunda

تمويل کننده:



Australian Government
Department of Foreign Affairs and Trade

نشانی انترنتی:
newsletter@awn-af.net
ویب سائیت: www.awn-af.net

آدرس: کارته پروان سرک جوار لیسه نادریه
کوچه فرعی اول دست راست خانه شماره ۲۲#

شبکه زنان افغان
بخش پروگرام

صاحب امتیاز: شبکه زنان افغان

مدیر مسوول: محمد الیاس حاتمی
۰۰۹۳۷۷۷۷۴۳۰۹۳

تحت نظر هیأت تحریر

تیراز: ۵۰۰ نسخه



کودکان افغان نیازمند پاسداری بهتر

”کودکان امروز آینده سازان فردا“ اصطلاح که مدام برچسب زبان های مان شده است، اما این که آیا کودکان افغان با وجود شرایط ناگواری که در آن زیست دارند و همواره طعمه ای درندگان قرار میگیرند مصداق اصطلاح فوق می توانند بود؟

هرچند در تعریف حقوقی؛ کودک به صغیری اطلاق شده است که به بلوغیت نرسیده باشد، ولی این تعریف در افغانستان با عرف همخوانی ندارد و در اینجا به گروه سنی کمتر از چهارده سال کودک خطاب می شود. این نشان میدهد که حد سن میان کودکان افغان نسبت به کودکان سایر ممالک قابل مقایسه نیست، از اینرو فصل کودکی کودکان افغان به زودی پایان یافته و درگیر کار و روزگار می شوند. در چنین شرایط دولت نیز از پاسداری کودکان دوری می جوید و آنان را جوانان فعال برای کشور می پندارد که چنین نیست.

بدون شک کودکان افغان بیشترین کارگرهای روی جاده ها را شکل میدهند، که این امر ریشه بر جنگ های پی هم در افغانستان دارد. علل دیگری که کودکان افغان روی خیابان ها ریخته اند همانا وجود فقر، خانواده بزرگ، بیکاری والدین، پایین بودن سطح سواد و به ویژه کوتاهی خانواده و دولت در برابر پاسداری و حراست سالم آنان می باشد.

از سوی هم کودکان افغان با انواع مختلف آسیب ها از جمله قربانی شدن در جریان جنگ، محرومیت از آموزش و پرورش، کارگماری به کارهای شاقه و گروه های مسلح، قاچاق، اعتیاد به مواد مخدر و سایر موارد که سلامت روانی و جسمی آنان را نیز تهدید می کند، دست و پنجه نرم دارند.

گرچه دولت افغانستان در طی سال های اخیر گامهای استوار در عرصه ای تحقق حقوق کودکان برداشته، با آن هم کودکان معروض به خطر رقم درشتی از نفوس کشور را تشکیل می دهند. از اینرو دولت باید راهکاری های مناسبی برای پیشگیری از نقض حقوق کودکان به پیش گرفته و نیز نسبت به مسایل در دأور برای آنان نباید بی تفاوت بماند.

برای بهبود وضعیت کودکان کشور دولت باید طرح های تطبیقی را مشخص و آنرا برای همه دستگاه های دولتی لازم الاجرا قرار دهد. اصل حمایت و دفاع از کودکان را اولویت کار خویش قرار داده و بصورت جدی در زمینه وارد عمل شود، تا تغییری در وضعیت کودکان بوجود آید و این گروه آسیب پذیر جامعه که قلب جامعه در حال رشد همچون افغانستان پنداشته می شود را محفوظ و سازنده بسازد.

محمد الیاسا حاتمے

مدیر مسوول



حسب الله فیضی
پژوهشگر (محقق) بخش تحقیق شبکه زنان افغان

کودک جهانی روز به مناسبت

۱۱ جوزا مصادف است به روز جهانی کودک که همه ساله این روز در کشورهای متری تجلیل می گردد. در این اواخر از روز جهانی کودک در افغانستان نیز از طریق پیام ها و محفل های کوچک تجلیل به عمل می آید. کودک تحفه بهشتی از طرف ایزد منان است؛ در خانواده ها همیشه این کودکان مورد مرحمت و نوازش قرار می گیرد، و در آغوش گرم مادر و خانواده اش پرورش می یابد.

ولی در افغانستان روزمره هزاران کودک را مشاهده می نمائیم که به کارهای شاقه مانند دستفروشی، موتر شویی، اسپند کردن و سایر موارد پرداخته و حتی حیرت زده از آن می شوید وقتی برایت حکایت می کند که من نفقه خانواده ام را بر دوش دارم. اگر در زمینه توجه بیشتر صورت گیرد همه این موارد ریشه در جنگ دارد که بیشترین قربانی درین میان زنان و کودکان بوده است و از فرصت ها و آزادی های که یک کودک نیازمند آنست بی بهره مانده اند.

در پایان روز کودک را به تمام کودکان جهان به ویژه کودکان افغانستان تبریک می گویم و از دولت می خواهم تا توجه بیشتر روی سلامت و مصئونیت کودکان داشته ، زیرا آنان آینده سازان فردا اند.



راه برای تعلیم تربیه عادلانه، فراگیر و رایگان!

۳ مه ۲۰۱۵ میلادی

جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان کمپاینی را تحت عنوان "راه برای تعلیم و تربیه عادلانه، فراگیر و رایگان" در کابل برگزار کرد. در این کمپاین که به اهداف تحویل دهی بسته جهانی دیدگاه واحد برای تعلیم و تربیه با کیفیت پس از سال ۲۰۱۵ میلادی به دولت افغانستان؛ پیشکش وزارت معارف از دستاوردها، چالش ها، فرصت ها و برنامه های راهبردی برای آینده؛ و نشست خبری و نشر اعلامیه جنبش برگزار شد، شماری از مقامات ارشد حکومت، نمایندگان معارف و جامعه مدنی اشتراک ورزیده بودند. محمد رحیم جامی مسوول برگزاری کمپاین هدف از راه اندازی این کمپاین را واضح ساخته و از دولت خواست تا برای بلند بردن ظرفیت ها و ایجاد فرصت های تازه مطابق به نیازمندی های فعلی با در نظر داشت معیار های جهانی برای معیاری ساختن معارف تلاش کنند، و نیز برنامه آگاهی دهی را برای مردم به راه اندازند. محمد محقق معاون دوم ریاست اجراییه دولت جمهوری اسلامی افغانستان، غلام جیلانی معین تعلیمات عمومی و سرپرست وزارت معارف، عبدالواسع آریس رییس عمومی پلان و ارزیابی وزارت معارف از سخنرانان دیگر این برنامه از راه اندازی چنین کمپاین حمایت کرده و آنرا برای معارف کشور سودمند تلقی کردند. گفتنی است جنبش پشتیبانی از تعلیم و تربیه با کیفیت در افغانستان با ۵۰ موسسه و رسانه های عضو خویش این کمپاین را راه اندازی نموده که شبکه زنان افغان نیز یکی از اعضای آن می باشد و در هماهنگی و همکاری با نهاد ها در این کمپاین سهمگیری فعال داشته است.



دیدار با داکتر فریده مومند وزیر جدید تحصیلات عالی کشور

۷ مه ۲۰۱۵ میلادی

توافق روی تدویر مجالس هماهنگی منظم با شخص وزیر، توافق جهت ارزیابی فعالیت های این وزارت ها از سوی جامعه مدنی (شبکه زنان افغان)، تامین حقوق زنان در این وزارت ها و مربوطات آن، استخدام بیشتر زنان و فراهم آوری زمینه های ارتقای ظرفیت برای آنان، و سر انجام تلاش برای میرا بودن این وزارت و مربوطات آن از فساد اداری و اخلاقی، بحث و گفتگو صورت گرفت.

تحصیلات عالی کشور دیدار کردند. در این دیدار که به هدف ایجاد هماهنگی بهتر جامعه مدنی (شبکه زنان افغان) با نهادهای دولتی به ویژه وزارت های تحت رهبری زنان صورت گرفت؛ روی مواردی چون ایجاد



بورد مشورتی زنان برای این وزارت، جلوگیری جدی از آزار و اذیت جنسی زنان،

اعضای شبکه زنان افغان به سلسله دیدارهای خویش با وزرای جدید، اینبار با داکتر فریده مومند وزیر جدید

دیدار با دلب نظرې وزیر جدید وزارت امور زنان

۸ می ۲۰۱۵ میلادی



در این دیدار که به هدف ایجاد هماهنگی بهتر جامعه مدنی (شبکه زنان افغان) با موسسات دولتی به ویژه وزارت های تحت رهبری زنان صورت گرفت، روی موضوعات زیر بحث و گفتگو صورت گرفت:

- توافق روی تدویر مجالس هماهنگی منظم با شخص وزیر
- توافق جهت ارزیابی فعالیت های این وزارت از سوی جامعه مدنی (شبکه زنان افغان)
- تامین حقوق زنان در این وزارت و مربوطات آن
- استخدام بیشتر زنان و فراهم آوری زمینه های ارتقای ظرفیت برای آنان
- تلاش برای میرا بودن این وزارت و مربوطات آن از فساد اداری و اخلاقی
- ترجیح دادن ضوابط بر روابط
- سپردن کار به اهل کار

مجلس با گروه از حقوقدانان جهت تحلیل و بررسی حکم محکمه ابتدایه فرخنده از دید قانونی و حقوقی آن

۱۲ می ۲۰۱۵ میلادی



این مجلس که با اشتراک ۳۰ تن حقوقدانان از جمله ۱۰ تن از اتحادیه حقوقدانان افغانستان، نماینده انجمن وکلای مدافع افغانستان، نماینده حقوق بشر، نمایندگان دفتر IDLO، و اعضای جامعه مدنی تدویر گردید، روی حکم محکمه ابتدایه قضیه فرخنده از بعد قانونی و حقوقی آن تحلیل و کنکاش صورت گرفت.

حسینه صافی رییس اجرایی شبکه زنان افغان از کار کرد های این شبکه در قبال قضیه شهادت فرخنده یادآور شده، افزود: شبکه زنان افغان با جمع از دادخواهان این قضیه را تعقیب کرده و مجالس مشورتی را در زمینه تدویر نموده است. سپس اشتراک کنندگان به موارد بطلان در حکم قضیه اشاره کرده و آنرا چنین تحلیل و بررسی نمودند:

- نظر به ماده ۲۸۹ قانون اجراءات جزایی هر متهم و مظنون حق دارد تا وکیل مدافع داشته باشد که این اصل در جریان محکمه مراعات نشده بود و به ویژه در قضایای جنایی که حتی از مراحل تحقیق باید وکیل مدافع موجود باشد تا همه روند بر اساس آن به پیش رود، ولی قسمیکه دیده شد اکثریت از متهمین وکیل مدافع نداشتند.

تهیه صورت دعوا به شکل متحد المال که باید از هریک شان جداگانه با وصف جرمی مشخص تهیه میشد؛ مسئله شکنجه که دعوی شکنجه از سوی یک تن از متهمین صورت گرفت ولی مکلفیت قاضی بود تا آنرا بررسی میکرد که نکرد؛ و همچنان به با ایستادن همه متهمین در جریان تمام روز سلوک غیر انسانی پنداشته شد.

در پایان مجلس اشتراک کنندگان مصمم به نشر اعلامیه حاوی یافته های شان از حکم این قضیه شدند.

- نظر به قانون متذکره طرفین دعوا باید ۵ روز قبل از جلسه قضایی از چگونگی حکم مطلع گردند که نشده بودند.

- ارایه صورت دعوا از سوی سارنوال غیر مسلکی صورت گرفت، و در ضمن یک تعداد نگرانی های نیز از جریان محکمه شناسایی گردید که هر یک قرار ذیل نگاشته میشد: عدم توجه شخص قاضی به شکنجه شدن متهمین؛ تعجیل در حکم محکمه که باید از دید قانونی این قضیه بررسی جدی می شد؛ ندادن وقت کافی برای صحبت نمودن متهمین؛

دور نخست برنامه رهبری زنان جوان موفقانه به پایان رسید

۲۸ می ۲۰۱۵ میلادی



دور نخست برنامه رهبری زنان جوان که از طرف شبکه زنان افغان برای مدت ده ماه (پنج ماه نظری - عملی و پنج ماه کارآموزی - عملی) راه اندازی شد، با محفل خاصی موفقانه به پایان رسید. لیدا یعقوبی معاون شبکه زنان افغان در این محفل ضمن عرض تبریک به رهبران جوان، تاکید بر فعالیت های مداوم و آینده ساز این رهبران برای بهبود وضعیت زنان به ویژه بانوان جوان در افغانستان کرد. احمد فهیم هوشمند مسوول پروژه تمویل کننده ای این برنامه نیز از هر نوع همکاری شبکه زنان افغان با رهبران جوان اطمینان داده، آنان را عامل مثبت برای تغییر وضع زنان در افغانستان تلقی کرد. این برنامه با توزیع سند فراغت پایان یافت.

برگزاری نشست برای انتخاب اعضای سکرتریت گروه کاری مشترک جامعه مدنی

۳۱ می ۲۰۱۵ میلادی



نشست طولانی و سنگینی برای انتخاب اعضای سکرتریت گروه کاری مشترک جامعه مدنی در دفتر مرکزی کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان برگزار شد.

در روند انتخابات به ۲۱ نفر رای داده شد، تاریخ رهبری این گروه کاری مشترک را بر عهده گیرند. در انتخاباتی که صورت گرفت حمیرا ثاقب ۹۳ رای، عزیزالله رفیعی ۸۸ رای، زهرا سپهر ۸۷ رای، لیا جواد ۸۵ رای، زرقا یفتلی ۸۱ رای، سجیه بهگام ۷۹ رای، فرشته کریمی ۷۸ رای، حسینه صافی ۷۸ رای، باری سلام ۷۷ رای، جامی ۷۰ رای، شکرپه جلالزوی ۶۵ رای، زرغونه روشان ۷۴ رای، عبدالله احمدی ۶۱ رای، سخیداد ناصر ۶۱ رای، حیات الله حیات ۶۱ رای، ایوبزاده ۵۹ رای، عمرزی ۵۹ رای، لیلا حیدری ۵۷ رای، مجیب خلوتگر ۵۶ رای، پروین توران ۵۳ رای و انجنیر

ستار ۵۱ رای را به دست آوردند. انتخاب اعضای سکرتریت گروه کاری مشترک جامعه مدنی، گام مثبتی برای ادامه فعالیت های انسانی نهادهای مدنی است. این موفقیت را به تمام فعالان بدون ادعا و مدعای جامعه مدنی به خصوص خانم حمیرا ثاقب که بیشترین رای را به دست آورد، تبریک میگویم. ناگفته نماند که نماینده دفتر ملل متحد در افغانستان نیز به عنوان ناظر در این انتخابات حضور داشت.

پیام

رهبران جوان به زنان افغانستان



مرسل احسان

زنان و دختران افغان برای پیشرفت خود و جامعه به صلح بیشتر نیازمند اند. دولت مکلف است تا در زمینه آوردن صلح در کشور جداً کار نماید. و ما از دولت می‌خواهیم تا زنان افغان را در این پروسه سهیم ساخته و نگذارند که زنان و دستاورد های شان قربانی این پروسه گردند.



مهنار حقیقت

اگرچه صبوری و شهادت زنان کشور من به تمام جهان آشکار است، باز هم می‌خواهم هیچ گاه تسلیم خشونت نشومند.



نگینه شهباز

زنان نیم بیکر جامعه افغانی است و دارای حقوق مساوی با مردان می‌باشند. آنان از متضرر ترین قشر جامعه شناخته شده و با هر گونه مشکلات و خشونت دست و پنجه نرم میکنند، از اینرو دولت باید در راستای دادن حقوق مساوی به آنان اقدام کند و فرهنگ سازی کند تا ذهنیت عامه در برابر حقوق زن روشن شود.



آمنه میرزایی

زن واقعا اگر به ارزش ها، عقاید و باورهای اسلامی پایند باشد، و به خود احترام قایل باشد؛ می‌تواند با یک دست گهواره و با دست دیگرش دنیا را بچرخاند.



بنفشه دولت زئی

پیام من به عنوان رهبر جوان از قشر زن اینست که از وقت، امکانات و فرصت های که در اختیار دارند و یا برایشان فراهم ساخته می‌شود، در هر شرایطی که باشد استفاده درست و بجا نمایند؛ تا در آینده مشکلات گذشته تکرار نشده و بتوانند آینده ای درخشان در پیش داشته باشند.



هدیه امانی

زنان افغانستان باید در راستای دست یافتن به حقوق حقه شان سعی و تلاش ورزیده و با کسب دانش و مهارت ها بیشتر از پیش بدرخشند.



موسسه ارتقاء ظرفیت و انکشافی زنان

Women's Capacity Building and Development Organization

مقدمه:

موسسه ارتقاء ظرفیت و انکشافی زنان یک موسسه غیر سیاسی، غیر انتفاعی ثبت شده وزارت محترم اقتصاد بوده که تحت شماره ثبت ۱۶۰۹ در سال ۲۰۱۰ میلادی ثبت گردیده است. این موسسه با داشتن کارمندان مجرب در ساحات مختلف اجتماعی به فعالیت پرداخته است. موسسه ارتقاء ظرفیت و انکشافی زنان ثبت شده وزارت اقتصاد، وزارت امور زنان، معینیت جوانان، معینیت سواد آموزی و شبکه های ملی

(ACSEN و AWN) و شبکه های بین المللی (AWID و N-Peace) می باشد.

فعالیت ها:

- داد خواهی
- حقوق زن
- صحت، تعلیم و تربیه
- تحقیق

دستاورد ها:

- در سال ۲۰۱۰ میلادی، فارغ ۲۰ شاگرد از کورس های انگلیسی کمپیوتر و مدیریت، و فارغ ۲۰ شاگرد از کورس های سواد آموزی، خیاطی و قرآن کریم.

- در سال ۲۰۱۱ میلادی دادخواهی از حقوق زنان.
- در سال ۲۰۱۲ میلادی داد خواهی صلح در روز جهانی صلح، کمپاین رای و قیام یک میلیونی.
- در سال ۲۰۱۳ میلادی آگاهی زنان از اشتراک شان در انتخابات و داد خواهی از حقوق کوچی ها.
- در سال ۲۰۱۴ میلادی آگاهی و استخدام کارمندان برای روز انتخابات ریاست جمهوری دوره اول و دوره دوم در ولایت خوست، تطبیق برنامه نظر خواهی نشست ناتو در ولایت پروان و OBR در ولایت های کاپیسا، زابل و نیمروز و فارغ ۳۰ شاگرد از کورس انگلیسی.
- در سال ۲۰۱۵ میلادی تجلیل از روز جهانی زن در ولایات (کابل، کاپیسا و زابل)، تحقیق سیدا در ولایات (پروان، کاپیسا، و پنجشیر)، تحقیق (Dangers of Artificial Feeding on infant Growth age) و معرفی ۲۰ دختر به کورس انگلیسی و گروه دادخواهی حقوق سیاسی زنان.

مشکلات:

- نداشتن core fund برای تداوم موسسه .
- برای بهبود کار و فعالیت موسسه باید پروژه های طولانی مدت به اختیار موسسه قرار گیرد و در ضمن تداوم موسسه ایجاب میکند که یک محل مناسب و دایمی برای تطبیق برنامه داشته باشد.
- نبود بودیجه کافی برای پرداخت معاش کارمندان
- نداشتن مواد درسی (کمپیوتر) برای آموزش شاگردان بی بضاعت
- نداشتن وسایل کافی کارآمد برای موسسه

پیشنهادات

- بخاطر تداوم موسسه دوتری در کار است که حداقل دو سال منابع داشته باشیم تا بتوانیم از دختران و زنان بی بضاعت حمایت کنیم.
- بخاطر دایر نمودن کورس کمپیوتر و سواد آموزی برای زنان موسسه نیازمند حمایت شما است.
- معرفی موسسه به یکی از ارگانهای کمک کننده بخاطر وسایل تکنیکی و فرنیچر.



د افغان ښځو شبکې لیدنه د جمهور رئیس محمد اشرف غني سره



۲۶ می ۲۰۱۵ میلادی

د افغان ښځو د شبکې غړو له افغانستان اسلامي جمهوریت جمهور رئیس محمد اشرف غني سره ولیدل. په دغه لیدنه کې چې په ارگ کې ترسره شوه، او لومړۍ مېرمنې هم حضور درلود، د افغان ښځو شبکې غړو د هېواد په کابینه کې د ښځو د ونډې د زیاتوالي او د فرخندې په قضیه کې د جمهور رئیس د قاطعیت مننه وکړه.

د افغان ښځو شبکې غړو په بېلابېلو برخو لکه د سترې محکمې په عالي شورا کې د یوې ښځې د تقرر، د مستقل قانون په توګه د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي قانون د پاتې کېدو، د سولې په پروسه کې د ښځو د زیات رول، د ولسوالیو په شوراګانو کې ښځو ته د زیاتې ونډې ورکولو او هغو ښځو ته د تابعیت تذکرو ورکول چې په امن کورونو کې اوسېږي وړاندیزونه او غوښتنې وکړې. همدارنګه هغوی وویل، د فرخندې د قتل د عاملینو د محکمې د ناستو جوړولو ډول د دوی د رضایت وړ نه دی، دغه ناستې باید په شفاف ډول جوړې شي.

جمهور رئیس غني د ښځو د حقونو د اعادې په برخه کې د افغانستان د ښځو د شبکې د هڅو مننه وکړه او وې ویل، یوه ښځه به د سترې محکمې د عالي شورا د غړې په توګه معرفي کړي.

جمهور رئیس یو ځل بیا د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي په هکله ډاډ ورکړ او وې ویل چې د اسلام د مبین دین او اساسي قانون په چوکاټ کې به د ښځو د حقونو ملاتړ وکړي.

جمهور رئیس غني وویل: ۳۵ تنه افغان مېرمنې به د اروپایي ټولني په مرسته د بورسونو له لارې د عملي رهبرۍ په برخه کې د زده کړو لپاره بهر ته واستوي.

محمد اشرف غني یادونه وکړه چې د هېواد لومړنۍ ښځینه پوهنتون د دوست هېواد ترکیې له خوا جوړېږي او د ښځو شبکې څخه یې وغوښتل چې د یاد پوهنتون د مدیره هیات د غړو د ټاکلو لپاره څو تنه تکړه مېرمنې ورمعرفي کړي.

جمهور رئیس د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي د مخنیوي د قانون په هکله وویل، حکومت د ښځو پر وړاندې د تاوتریخوالي مخنیوي ته ژمن دی، خو بحث د دې کار په میکانیزم نه، بلکې په اصلي هدف دی.

جمهور رئیس ډاډ ورکړ چې د ښځو حقونه به هیڅ وخت د سولې قرباني نشي او همدارنګه یې یادونه وکړه چې راتلونکې اونۍ به د معینانو او رئیسانو په کچه د ښځو د رول د پیاوړي کولو په هکله کار وشي او همدارنګه به لږ تر لږه څلور ښځې د سفیرانو په توګه په بهر هېوادونو کې د افغانستان په ډیپلوماتیکو نمایندګیو کې وګومارل شي.

جمهور رئیس وویل، په دویمو سلو ورځو کې به زیات تمرکز په ولایتونو کې د حکومتوالۍ په پیاوړتیا وي، چې له مخې به یې په ولایاتو کې د ښځو د رول پیاوړتیا ته هم پام وشي. نوموړي وویل د فرخندې قضیه په جدیت تعقیبوي.

اساسي قانون د قوانينو، ضوابطو او اصولو يو ټولگه ده، چې په ټولنه کې د نظم د رامنځ ته کيدو، د وگړو د حقونو ځانگړي کول او آرام ژوند د تيرولو لپاره زمينه برابروي. د افغانستان اساسي قانون د اسلام د مبین دين د حکمونو په رعايت سره د ملي يووالي د ټينگښت، د دموکراسۍ د هدفونو د تحقق، د مدني ټولني د جوړولو، د ټولنيزې اقتصادي، اجتماعي، سياسي، او فرهنگي سوکالي، د دولت او د هيواد د خلکو د لارې د يوه ده چې له جوړولو سره د ښځو حقونه او امتيازونه په پام کې نيول شوي دي، او دا قانون چې د خلکو د استازو لخوا جوړشو د ښځو د حقونو په اړه تر ډيره پاملرنه کړې ده.

افغانستان يوله لومړنيو هيوادونو څخه دی چې د اساسي قانون په لرلو له اسلامي او ټولنيزو موازينو سره سم چلند کړيدې. خوله بده مرغه د جگړو ناوړه اغيزه ددې لامل گرځيدلي چې پدې ورسستيو چې تر يو حده د افغانستان قوانين له ياده وويستل شي او د جگړې قانون په ملک باندې واکمن شي، خو د انتقالي دولت له را منځته کيدو سره، دې حالت ته د پای ټکي کيښودل شو او د افغانستان اساسي قانون تصويب او په دې دوره کې د سياسي او ټولنيزو واکمنيو په جوړښت کې د ښځو مقام ته ځانگړې پاملرنه وشوه او د افغانستان په تاريخ کې دا قانون د ښځو سياسي، حقوقي، ټولنيزو او اقتصادي مشارکت، د هغوی د زده کړی او کارکولو

حق، او نورو حقونه د ښځو مقام ته ټاکلي او ځانگړې پاملرنه کړيده او له بلې خوا دغه قانون د ښځو او نارينه وو برابر حقونه تضمین کړيدي.

د افغانستان په اساسي قانون کې د ښځو حقوق ډير لوړ او جگ دی. که چيرې مونږ او تاسو نن ورځ ښځو په سياسي او ټولنيزو ډگرونو کې وينو، ټول د موجوده اساسي قانون ضمانت دي، او په بيلو بيلو برخو کې سراسر د افغانستان د ښځو په گټه دي. ددغه قانون په رڼا کې ښځو ته سياسي، ټولنيز او اقتصادي ودي لپاره هر راز زمينه مساعده ده، او هغوی ته هم ښايي چې د خپلو حقونو له پيژندولو سره سره د خپل حق د ترلاسه کولو لپاره مبارزه وکړي، ځکه چې حق هغه څه دي چې د انسانيت او اسلاميت په نوم ښځو ته ورکړل شوي دي او بايد ترلاسه شي.

په اساسي قانون کې د افغانستان د اتباعو حقوق د قرانکریم، او د نبوی احاديثو په رڼا کې په هر اړخيز ډول خپرل شوي دي. په

دی قانون کې د هیواد د وگړو د برابرۍ حق په باره کې په خپله ۲۲ ماده کې داسې حکم کوي: [د افغانستان د وگړو تر منځ هر نوع تبعیض او امتیاز منع دی. د افغانستان وگړي ښځه او نر د قانون په وړاندې برابر حقوق او وجاهت لري].

ښځې هم د سړیو په شان آزادې پیدا شوي دي او د اساسي او انساني حقوقو لرونکي دي. هیڅوک دا حق نلري چې دا حق د ښځو نه سلب کړي او د هغوی په وړاندې تبعیض روا وگڼي. له دې ماده څخه داسې څرگنده کېږي چې ښځه او نر نه باید دوه متضاد او یو د بل مخالف جنسونه وگڼو، بلکې د دوي دواړو په همکارۍ، او هم لږیتوب سره کولای شو خپل ټولنه روښانه کړو.

همدارنگه په دی قانون کې د ښځو د زده کړو حق په خپل څلور ویشتمه ماده کې دولت یې مکلف کړی دی چې د ښځو د زده کړو د پراختیا لپاره اغیزمن پروگرامونه طرح او تطبیق کړي.

د افغانستان هر وگړی حق لري چې د خپلو حقوقو او وجاهتو څخه کوم چې په قانون کې راغلي دي باید پوهاوی ولري ترڅو د خپلو گټه واخلي او په خپلو مکلفیتونو عمل وکړي. خو له بده مرغه د افغانستان په ټولنه کې، د ستونځو شتون ددی باعث شوی دی چې اکثره خلک د خپلو حقوقو او وجاهتو څخه کوم چې د هیواد په نافذه قانون کې ذکر شوی دی پوره پوهاوی ونلري. دا ناپوهاوی ددی باعث گرځي چې مونږ په خپله ټولنه کې د زیاتو ستونځو سره مخ شو.

بیسواډي او د ټولني دودیز او رواجونه ددی لامل شوي دي چې ډیري ښځې له خپلو حقونو نه بې خبره پاتې شي، او ډیر کمی ښځې د هغوی په منځ کې وي چې د خپلو حقوقو څخه به یې دفاع کوله او د خپل اصلي حقوق غوښتنو لپاره یې غږ لور او په. خودا هم باید وویل شي چې پوهاوي یواځې د دولت دنده نده خلک هم باید خپله هڅه وکړي او د خپلې ملي دندې په پام کې نیولو سره د خلکو د پوهاوي لپاره کار وکړي، کله چې یو اوسیدونکي ونه پوهیږي چې زه په دولت څه حق لرم او په ټولنه کې د یو وگړي په صفت څه مسولیتونه لرم چې هغه پر ځای کړم بې له شکه دولت هم هیڅکله د دغه اوسیدونکي د حقوقو رعایت او درناوي نه کوي.

له بلې خوا ددی لپاره چې ښځې د خپلو حقونو نه واقف شي، رسنۍ او مطبوعات مهم اغیزه لري او د یو بنسټیز کار په عنوان په ښوونځیو او پوهنتونو کې هم د ښځو د حقونو او په ټوله کې د بشرد حقونو په نوم ځانگړي مضمون باید تدریس شي. سره له دې چې ښځې د ټولني نیمايي برخه جوړوي نو باید هغوی په لوړو او تصمیم نیوونکو بستونو کې ځای پر ځای شي.

که وغواړو په افغانستان کې د ښځو د حقونو په اړه خلکو ته ښه ذهنیت ورکړو او څرنگه چې وړ یې ده په ټولنه کې یې مطرح کړو باید د هغه مسایلو نه یې شروع کړو چې په اسلام او اساسي قانون کې د هغوی په هکله ویل شوي دي، او ددی په رڼا لاندې کولای شو چې د هدف په لور چټک گامونه اوچت کړو.

Participating of AWN's leadership in the Fostering inclusive dialogue



May 26, 2015

Afghan Women's Network leadership participated in the Security Days Event "Fostering inclusive dialogue on the critical role of women, youth and religious leaders" for meaningful women participation in the decision making and peace process. Inclusive dialogue has the potential to increase mutual understanding and respect between different communities and groups within societies.

AWN's recommendations for H.E President Ghani

H.E. President, we members of the Afghan Women's Network as an umbrella organization in the field of defending women's rights, appreciates your attention towards women's rights and remarkable engagement of the First Lady of the country towards promoting women's rights. The presence of four women ministers in the cabinet of the National Unity Government is a sign of your commitment toward women's political participation. Your serious attention to ensure women's access to justice, especially in Farkhunda's murder case is appreciated.

Having a look into the problems that the women in Afghanistan have been facing; we present our demands that had been earlier sent in written for your attention.

1. Since Afghan women are faced with various forms of violence, in our view, one of the ways of reducing violence and restoring the rights of women is serious consideration in addressing cases of violence against women. . Therefore, one of the urgent needs is presence of a woman in the Supreme Court Council. This is an important step towards judicial and Justice Services particularly in overseeing the cases of violence against women.

2. The Elimination of Violence against Women law is one of the important achievements in supporting the women victims of violence. Keeping the law as a specific law guarantees the

access of women victims to justice. In written, we had requested the Your Excellency and the Ministry of Justice to exclude the EAW law integration into the Criminal Panel Code due reasons which are mentioned in in the letter. But so far, the result of our efforts to meet this demand is not considered. Therefore, we once again insist that the EAW law to remain as an independent law.

3. The Afghan Women's Network since 2010 has played an active role in the activities related to the peace process. We have demanded a peace process to be inclusive, transparent and with a strong presence of women. At the moment, we women are extremely worried about the current peace process and the low level of participation of women. We want the presence of women at the negotiating table, to preserve our achievements and transparency in the process.

4. We want 25% quota for women in the District Council; unfortunately still women's political

participation in the country, especially in remote areas is very pale. Therefore, we believe that the ways which increase women's political participation is active participation of women in the district councils. We are demanding your Excellency, to support the presence of women on the basis of quotas or privileges in district councils.

5. Despite of the fact that the conduction of Farkhunda's case court was a hopeful step for the people; unfortunately we have serious concerns regarding the court's trail and decision. We call once again for a fair and just justice in the second and third rounds of this court to ensure justice.

6. Women victims of violence that currently live in the safe houses (Shelters) have been deprived of the national identity cards. This disrupts their cases prosecutions in the courts. We want your compassionate support in relation to the issuance of ID cards for the women according to the law.

crime have raised a lot of questions on the court procedures on the basis of equality values.

5. Using Elimination of Violence against Women Law (EVAWL) articles for prosecution of 12 accused is a positive step towards justice but it is not at all enough to accept the recent court decisions. In relation to those who were found not guilty, it was important to carry on further investigation to ensure that those involved in the crime are not released without responsibility. We have legitimate concerns regarding the court procedure, judge's soft behavior towards senior government officials.

In relation to 19 May 2015 (29 Saur 1394) Court Decision:

1. Issuing of one year imprisonment verdict to 11 police officers of district
- 2, have been extremely mild and weak.
2. Verdict of not guilty in relation to the 8 other police officers of district 2 could lead in making police further careless in relation to their roles and responsibilities.
3. Ignoring the fact that the high ranking police officials are equally responsible towards the brutal killing of Farkhunda by not taking immediate action as per their

responsibility and authority have put the court independence under huge question.

We, the Civil Society Organizations and Activists demand the followings for a serious follow up of Farkhunda's case in the Appeal Court:

1. For a fair and just Justice to Farkhunda, we demand the strong support of His Excellency Mr. President and His Excellency Mr. Chief Executive Officer of National Unity Government.
2. We have closely followed up and participated in the trial procedures by the Initial Court. We strongly believe that Appeal Court and responsible Attorneys have an important role to study the initial court judgment, analyze the facts and further findings and consider the Initial Court Judgment invalid. This will be a strong stand towards Justice for Farkhunda and ensuring that no other women and girls will be victims again.
3. We insist and plea Justice for Farkhunda in

accordance with the existing laws and legislations taking into account transparency and independence. The justice will not be fair and just until the court is not fully transparent and deal professionally with the case.

4. It is also note mentioning that Afghan citizens and civil society activists will not hide any shortage of the court proceedings from nation's observation and this will be done seriously to secure justice for Farkhunda.

5. We would like to thank the national and international media for supporting us in the past two months. In order to push and support the social change and secure justice related issues particularly about Farkhunda's case, we still call serious attention and support of media to continue sharing information, carry on lobby and advocacy and question the procedures etc.

**Views of Civil Society
Organizations and Activists in
relation to the Initial Court
Judgment regarding brutal
killing of Farkhunda**

In relation to the 6 May 2015 (16 Saur 1394) Court Decision:

1. Among the 49 accused, only two had a defense lawyer, while 47 others did not have the opportunity to

crimes per accused and carrying judgment accordingly

3. It was extremely important to separate the trial procedures for the accused civilians and



Afghan civil society organizations and activists have repeatedly insisted, calling for a thorough investigation and fair trial of those accused for Farkhunda's murder. Although the conduct of an open trial and court procedures have been encouraging, but the way the court meetings were held and decisions are made have raised a lot of questions on the transparency and independence of the court.

access their right for having a defense lawyer where in accordance with the Article 152 of the Criminal Procedure Code, having defense lawyer for every accused is a must.

2. Lack of a thorough study of the cases prepared by the Attorney has resulted in failing to identifying the

military in accordance with Article 155 of Criminal Procedure Code to ensure fair and just judgment is given to both accused categories separately.

4. Rush in court decision in relation to the civilians involved in the crime and delay in relation to the military involved in the

Children in
Afghanistan
Save them!



Photos taken by **Hatimi**



به آینده ای کودکان تان بنگرید زیرا آنان آینده ساز اند.

Take care of your children because they are future makers.